Ermita de santa Anna

L'ermita de Santa Anna, primitivament estava ubicada a uns 600 pasos[1] més al sud i a l'esquerra del torrent de la Vall Mala o Santa Maria. Era l'ermita més propera al monestir pujant per l'escala dels pelegrins i per la seva ubicació es trobava en un lloc cèntric en relació a les altres ermites.

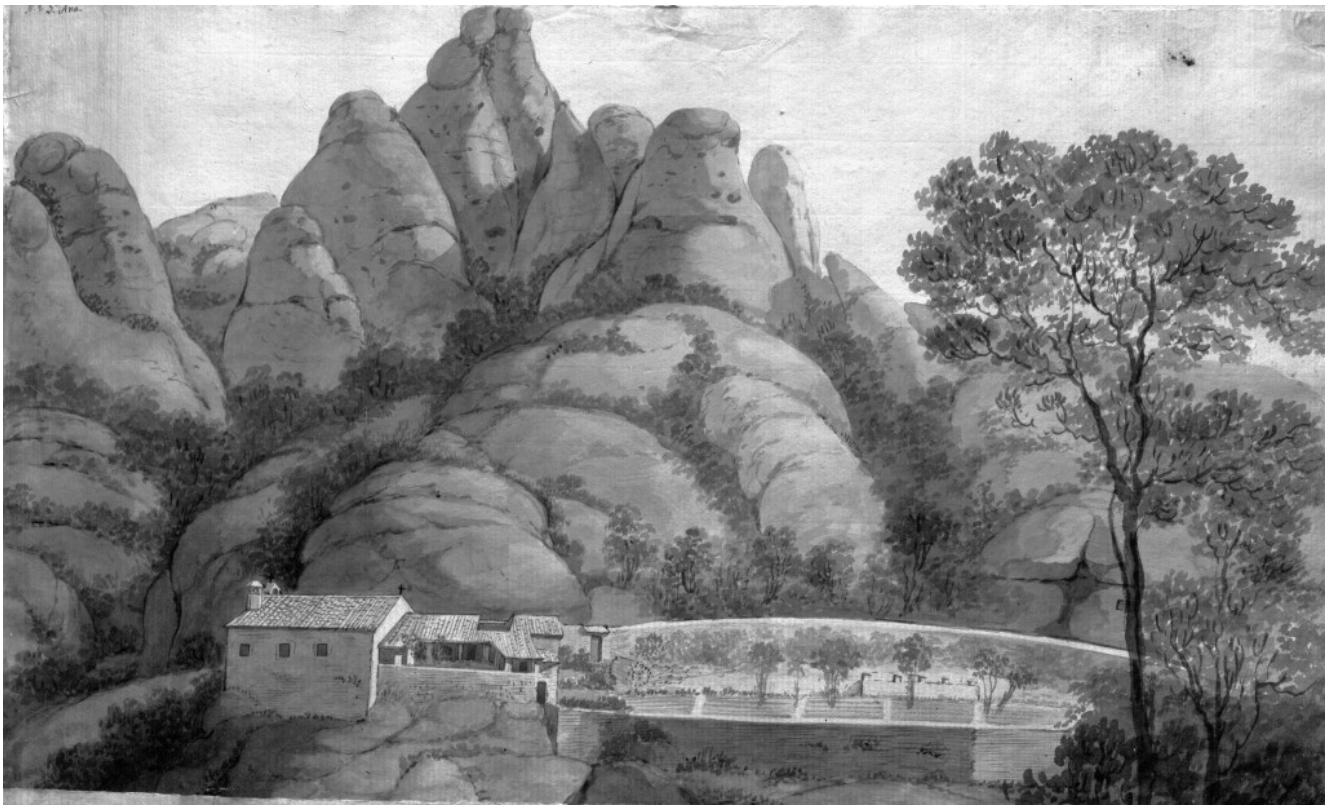

Ermita de santa Anna. Aiguafort de Pere Pau Muntanya i Francesc Remart (1790)

Es considerava que aquesta ermita era la "*parroquia de todas*" les altres ermites. Fou edificada l'any 1498 per l'Abat Cisneros (1499-1510) amb ajuda de la infanta Joana Angela d'Aragó, filla de Ferran el Catòlic, i esposa del condestable de Castella, Bernardino I Fernández de Velasco y Mendoza (1454 – 1512). L'abat Pedro de Burgos (1512-1536) enfatitza que és la única ermita separada de la roca i que és l'ermita que té l'església més gran de totes les ermites, "*con buena silleria donde se podia cantar y oficiar la misa y las horas canónicas*", perquè, a més d'espai, té un cor. Per aquesta raó tots els diumenges i festius hi van els altres per confessar-se amb el vicari dels ermitans i celebrar missa. Argaiz descriu que te aigua d'un rierol i és molt visitada per estar a mitja hora del monestir.

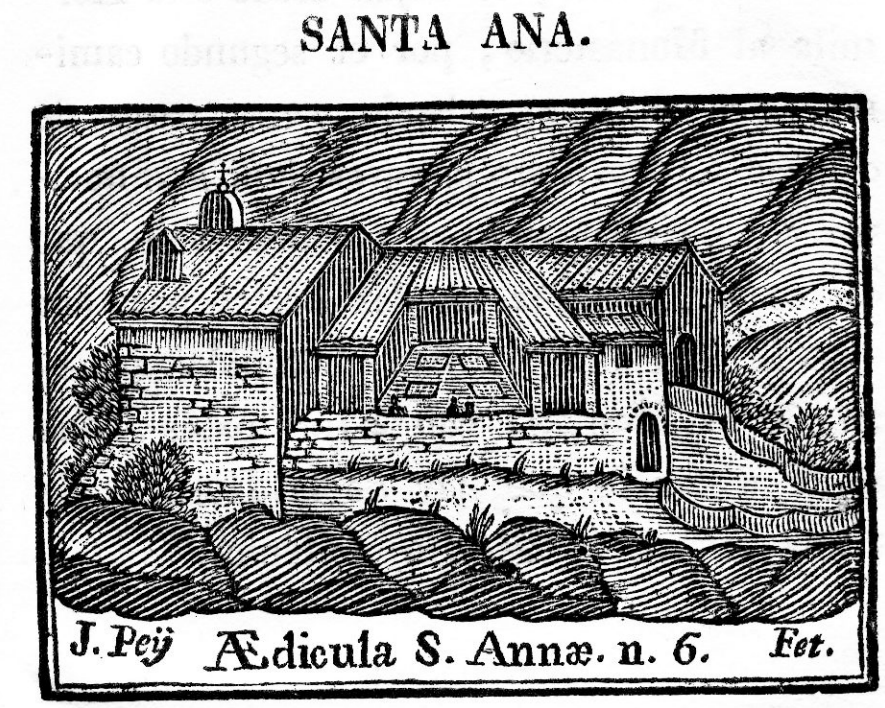

Ermita de santa Anna. Gravat en burí en Compendio historial (1758)

P. Cruselles diu que de les habitacions de l'ermita eren un rebedor, oratori, espai de retiro, alcova, museu, estudi i excusat, menjador, cuina, cisterna, hort i jardí, però que a l'any 1858 només en quedava restes d'unes parets.

Com que era l'ermita de trobada conventual dels ermitans, es tenia permanentment el Santíssim Sagrament. W. Humboldt descriu la capella; diu que era de forma allargada amb volta, que tenia dotze cadires de cor de fusta negre i finestres. El pare jerònim italià Norberto Caino visità l'ermita de Santa Anna la primavera de 1755 i comenta que entrà per la porta del camí dels pelgrins *"la cual abrieron con trabajo"* i que la seva capella era una *"poco más grande que las de los otros ermitaños"* perquè hi anava totes les festes i els dijous el pare vicari per celebrar missa. Aquest a partir del segle XVIII el pare vicari residí a l'ermita de Sant Benet.

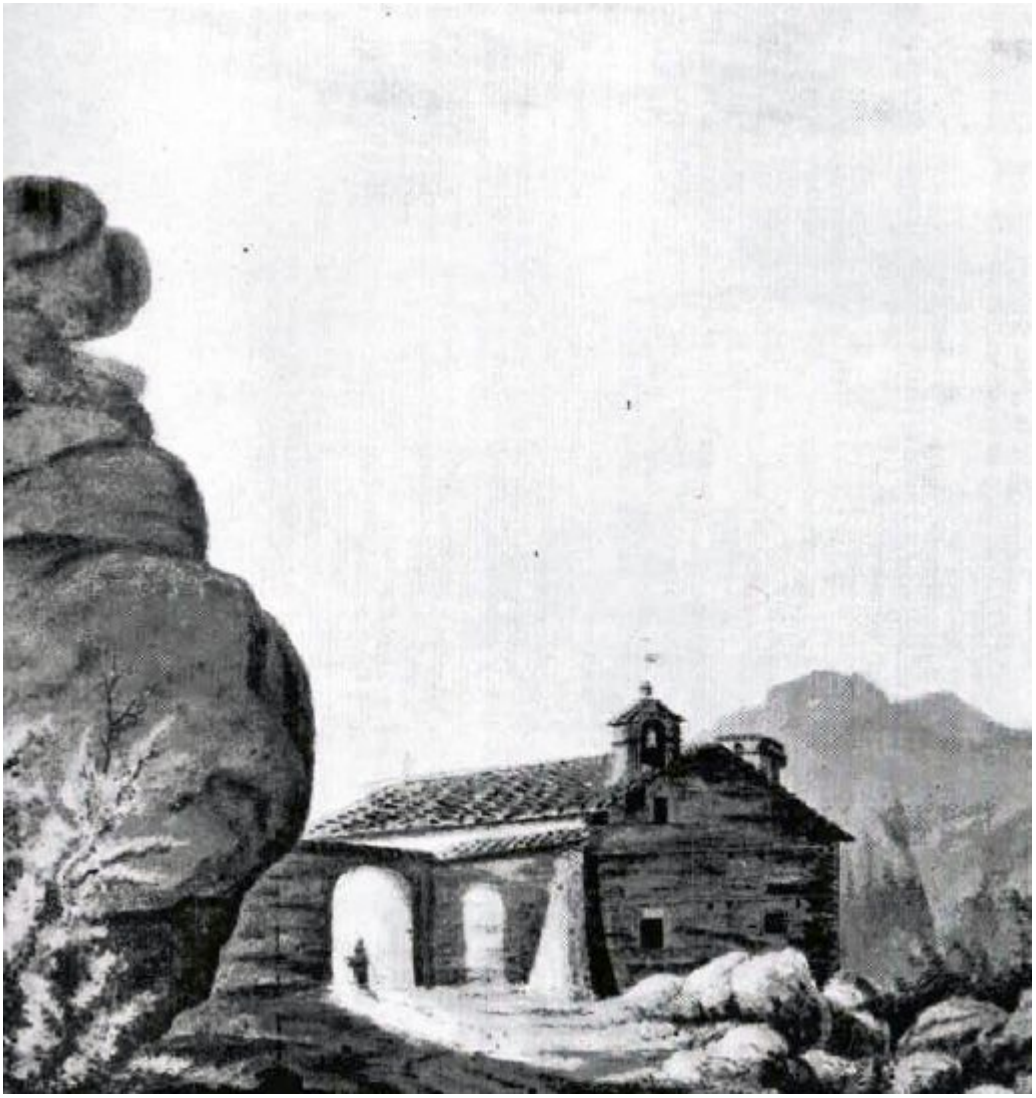

Ermita de santa Anna. R.Cold Hoare (1788)

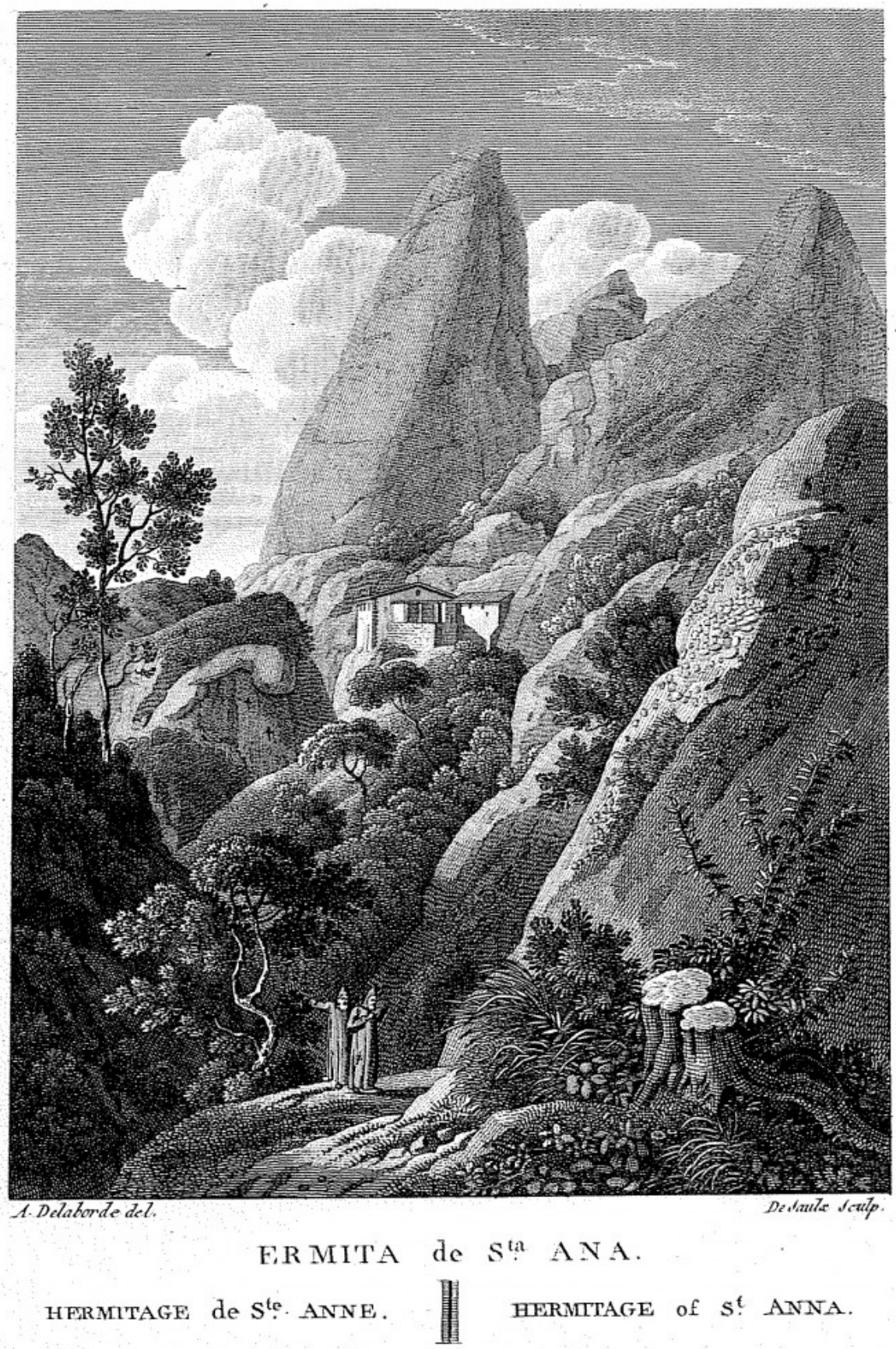

Ermita de santa Anna. Gravat d'Alexandre Laborde (1806)

Ermita de santa Anna. Apunts d’A. de Laborde (XIX)

Aquesta ermita fou destruïda pels francesos a l’any 1812.

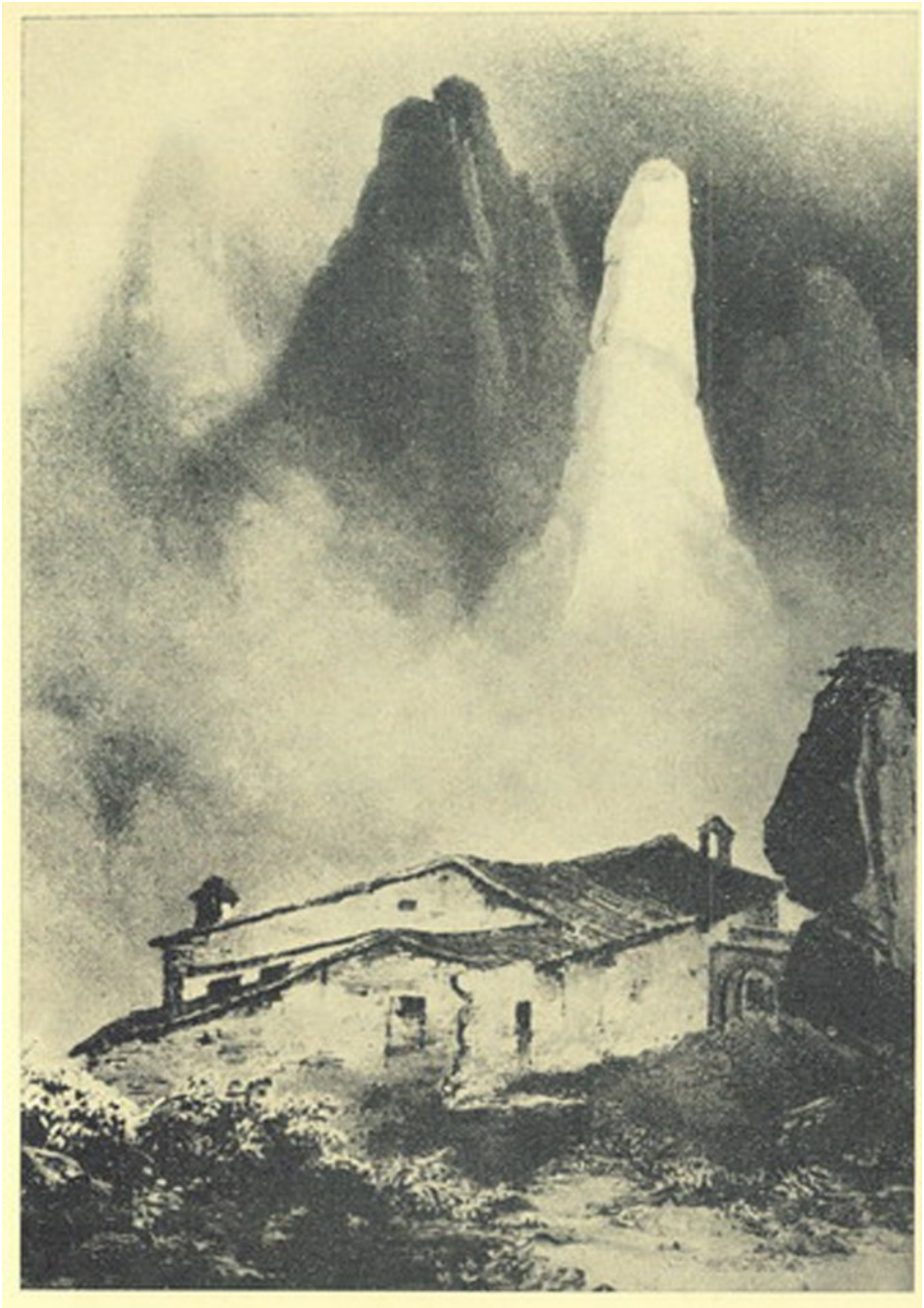

Ermita de santa Anna. Gravat de Jean Langlais (1830)

Ermita de santa Anna en Bellezas de Montserrat (1875)

Molt probablement aquesta ermita tenia un oratori però no se sap on era. Segons Xavier Altés (2010) semblava que estava situat un cop passada l'ermita en direcció a Sant Jeroni.

Santa Anna, com a tal no s'hauria de considerar una ermita perquè en ella qui hi vivia no era un ermità sinó un monjo del monestir que exercia de vicari per delegació del pare Abat del monestir de Santa Maria. Les constitucions de l'eremitori montserratí establia que el superior dels ermitans era el pare Abat i aquest delegava la seva autoritat en un monjo o en un ermità. El pare Garcia Colombas indica que per regla general el pare Abat delegà sempre com a vicari a un monjo que vivia, primer a l'ermita de Santa Anna i, més endavant, a Sant Benet.

Per aquesta raó s'hauria de considerar a Santa Anna com la parròquia de les ermites i això explicaria que a Montserrat hi havien 12+1 ermites; és a dir, 12 ermites i una parròquia que era Santa Anna. Per exercir la seva funció de parròquia a l'ermita de Santa Anna hi havia un cor amb 12 cadires. Allí es trobaven els ermitans tots els diumenges i festes de guardar, les festivitats menors de la Verge Maria, en la festa dels difunts i per confessar-se. També hi anàven el darrer divendres de cada mes per trobar-se amb el pare vicari. Abans de la reforma de Garcia de Cisneros els diumenges els ermitans baixaven al monestir.

Quan Santa Anna assumí la condició de parròquia els ermitans només anaven al monestir de Santa Maria per Nadal, Dijous Sant, Pasqua, Pentacosta, Corpus, l'Ássumpció, Sant Benet i Tots Sants.

Ermita de santa Anna. Situació abans del desbrossament.

Ermita de santa Anna. Situació actual

Ermita de santa Anna. Situació actual.

Ermita de santa Anna. Situació actual.

Ermita	Coordenada X	Coordenada Y
Santa Anna	402464.018	4605147.901

Les coordenades corresponen al sistema de referència ETRS89 31 N Espanya i Portugal. Les coordenades s'han presa amb dos GPS i els ajustos s'han fet contrastant els valors amb mesures *in situ* i amb fotos aèries i alçament topogràfics.

[1] És un doble pas, distancia entre dos apoyos del mateix peu mentre es camina. Equival a 1,4785 m.